

Socialt arbete inom hälso- och sjukvården

Socialarbetarna ger information och rådgivning om sociala frågor inom hälso- och sjukvård och kan kontaktas angående sociala förmåner, socialservice, vård och rehabilitering.

- Varje avdelning och mottagning har en egen socialarbetare/-handledare
- Det behövs ingen remiss, men boka gärna tid. Besöken är avgiftsfria

Hälso- och sjukvårdens avgifter 2019

Besöksavgift 3 ggr per kalenderår inom primärhälsovården	20,60 €
Vissa sjukskötarbesök, 3ggr/år	11,40 €
Jourens helgavgift	28,30 €
Poliklinikavgift, jourens nattavgift, specialläkarbesök på jouren	41,20 €
Korttidsvård/intervallvård	48,90 €
Dag-/nattvård Dagavd.vård inom psykiatri gratis	22,50 €
Dag- och hemsjukhus, läkarbesök annan personal	19,10 € 12,10 €
Serievårdsavgift	11,40 €/max 45 /kalenderår, barn under 18 år avgiftsfri
Medicinsk rehabilitering	16,90 €
Straffavgift för ej annullerat besök	50,80 €

Avgiftstaket är 683 € per kalenderår och uppföljning av avgifter sker med hjälp av uppföljningskort och frikort. Endast vårdavgifter inom offentlig sjukvård beaktas i avgiftstaket. Frikort ges från den verksamhetsenhet (sjukhus, hvc, institution) där avgiftstaket uppnåts. Efter det uppstår inga avgifter med undantag för 22,50 €/dygn för kortvarig anstaltsvård. Kunden bör själv följa med när avgiftstaket uppnås. För att få frikort bör kunden uppvisa kvitton eller andra verifikat på betalda vårdavgifter.

Ersättning för sjukvårdskostnader

Läkemedelskostnader (Fpa)

Efter en årlig självrisk på 50 euro kan Fpa ersätta kostnader för läkemedel, salvbaser och kliniska näringspreparat som ordinerats av läkare.

Självriskens gäller ej barn under 18 år.

- Grundersättning 40%
- Vid svåra sjukdomar specialersättning 65% eller 100% (självrisk 4,50 €/preparat vid 100% ersättning)
- Tilläggsersättning för stora läkemedelskostnader:
När kostnader som patienten själv har betalat överstiger 572 €/kalenderår, ersätter Fpa det överstigande beloppet. Självrisk 2,50 €/preparat. Fpa meddelar när gränsen har överskridits

Resekostnader (Fpa)

Fpa betalar ersättning för resor orsakade av sjukdom till närmaste vårdställe. Den andelen som överstiger självriskens ersätts. Ansökningstid 6 mån.

- Självriskens för enkelresa är 25 €
- Självriskens under ett kalenderår är 300 €. Fpa ersätter hela den överstigande delen. Årssjälvriskens består av självriskandelar, engångsavgifter som är mindre än självriskandelen (meddela själv till Fpa) och följeslagares reskostnader. Fpa meddelar när gränsen har överskridits
- Övernattningspenning är högst 20,18 €/natt
- Om man använder egen bil är ersättningen 0,20 €/km

- Resan ersätts vanligen för allmänt fortskaffningsmedel, men även för taxi eller egen bil, beroende på sjukdomens art (intyg från hälsovårdspersonal behövs) eller trafikförhållanden. För enkelresor med egen bil under 100 km behövs inget intyg. Om taxi bokas via Fpa:s taxicentral (tel. 0800 99000) betalar kunden endast självrisk. Om man beställer taxi på annat sätt, ersätter inte Fpa resan.
- Om en följeslagare varit nödvändig får även denna ersättning för sina resor. Intyg från hälsovårdspersonal behövs

Privat undersökning och behandling (Fpa)

- FPA fastställer ersättningstaxor för läkar- och tandläkararvoden samt undersökningar och behandlingar. Från och med år 2013 är taxan den samma som ersättningen
- I allmänhet fås ersättningen direkt på mottagningen då räkningen betalas. Om den inte fås direkt på mottagningen kan man ansöka om den hos FPA inom 6 månader

Privat tandvård (Fpa)

Alla har rätt till ersättning för tandläkararvoden samt, en gång vart annat år, undersökning och preventiv behandling enligt FPA:s ersättningstaxa

- Protes- och kosmetiska åtgärder ersätts inte. Tandreglering endast om den är nödvändig
- Ersättning för vård av tandhygienist ges enligt en särskild taxa ifall behandlingen har ordinerats av privat tandläkare. Ersättningen gäller högst 15 behandlingsgånger

Till frontveteraner:

- Tandundersökning utförd av tandläkare samt preventiv tandvård och kliniskt arbete vid protetiska åtgärder: ersättning enligt taxa som Fpa fastställt

I Fpa:s e-tjänst kan man se sina sjukvårds-, läkemedels- och reseersättningar, samt följa med om man når sitt årliga självrisktak. För

inloggning behövs nätbankskoder.

Utkomst

Sjukdagpenning (Fpa)

Den som är 16-67 år och på grund av sjukdom är oförmögen att arbeta kan få skattepliktig sjukdagpenning som ersättning för inkomstbortfallet (även företagare, arbetslösa eller den som inte har inkomster). Ansökningstid 2 mån

- Karenstiden vanligen insjukningsdagen + 9 vardagar
- Betalas vanligen maximalt i 300 vardagar
- Läkarintyg A eller B skall bifogas. Efter 90 dagar kräver Fpa ett utlåtande från arbetshälsovården för löntagare

Partiell sjukdagpenning kan man ansöka om direkt efter sjukdagpenningens självrisktid (gäller vid heltidsarbete). Arbetstiden måste då förkortas 40-60%. Betalas för 12-120 vardagar. Sjukdagpenningens minimibelopp är 27,86 euro/dag

Rehabiliteringspenning (Fpa)

Under en rehabiliteringsperiod kan både klient och anhörig ha rätt till rehabiliteringspenning om utkomsten inte på annat sätt är tryggad. Ansökningstid 4 mån.

Invalidpension/sjukpension (arbetspensionsanstalterna och Fpa)

När en sjukdom leder till arbetsoförmåga, söker man i regel först sjukdagpenning. Om sjukdomen fortsätter söker man pension. Läkarutlåtande B ska bifogas.

Olika former av invalid-/sjukpension:

- Rehabiliteringsstöd (tidsbegränsad pension)
- Delrehabiliteringsstöd (tidsbegränsad, endast arbetspension)
- Invalid-/sjukpension
- Delinvalidpension (endast arbetspension)

I väntan på beslut eller vid avslag kan man, trots sjukskrivning, vända sig till Arbets- och näringsbyrån.

Specialvårdspenning (Fpa)

Ersätter kortvarigt inkomstbortfall då en förälder är förhindrad att arbeta på grund av deltagande i sjukhusvård eller rehabilitering av sjukt barn under 16 år. För barn över 7 år krävs svår sjukdom. Läkarintyg D bifogas.

Ansökningstid 4 mån.

- Beviljandet förutsätter att man inte har lön eller dagpenning under tiden. Ingen självrisk
- Deltagandet i vården behöver vara minst 6 timmar/dag. Även restid beaktas. Betalas vanligen åt en förälder åt gången
- Baseras på inkomsten, dock minst 27,86 €/dag.

Handikappbidrag för personer under 16 år (Fpa)

Kroniskt sjuka eller handikappade barn kan beviljas handikappbidrag.

Handikappbidrag kompenserar ekonomisk och annan belastning vid vård av sjuka barn. Läkarutlåtande C (eller utförligt B) skall bifogas.

- Bidraget har 3 nivåer
 - Grundbelopp 92,14 €/mån
 - Förhöjt belopp 215 €/mån
 - Högsta belopp 416,91 €/mån
- Förutsätter att belastningen pågår i minst 6 månader
- Bidraget är skattefritt och oberoende av inkomster och förmögenhet
- Kan beviljas retroaktivt för ett halvt år

Handikappbidrag för personer över 16 år (Fpa)

Personer som är 16-64 år kan få handikappbidrag när en sjukdom eller ett handikapp orsakar nedsatt funktionsförmåga, behov av hjälp och särskilda kostnader. Funktionsförmågan skall vara nedsatt i åtminstone ett år.

Läkarutlåtande C (eller utförligt B) skall bifogas.

- Bidraget har 3 nivåer:
 - Grundbelopp 92,14 €/mån.
 - Förhöjt belopp 215 €/mån.

- Högsta belopp 416,91 €/mån.
- Bidraget är skattefritt och oberoende av inkomster och förmögenhet
- Kan beviljas retroaktivt för ett halvt år

Vårdbidrag för pensionstagare (Fpa)

Vårdbidrag för pensionstagare kan beviljas åt den som har ålders- eller invalidpension. Sökande behöver en annans hjälp för att kunna bo hemma. Förutsättningen är att funktionsförmågan är nedsatt i åtminstone ett års tid. Bidraget indelas i tre kategorier utgående från behovet av hjälp, handledning och tillsyn samt storleken på merkostnader. Läkarutlåtande C (eller utförligt B) skall bifogas.

- Bidraget har 3 nivåer:
 - Grundbelopp 70,52 €/mån.
 - Förhöjt belopp 153,63 €/mån.
 - Högsta belopp 324,85 €/mån.
- Bidraget är skattefritt och oberoende av inkomster och förmögenhet
- Kan beviljas retroaktivt för ett halvt år

Stöd för närståendevård (socialbyrån)

Kan beviljas vid vård av åldring, handikappad eller en sjuk person i hemmet.

- Skattepliktig inkomst (det lägsta stödet 399,81 €/mån 2019, högsta stödet 799,81 €/kk))
- Kriterier för beviljande varierar från kommun till kommun.
- Ofta ska C-utlåtande (eller kopia) eller fritt formulerat läkarintyg bifogas

Bostadsbidrag (Fpa)

Fpa kan bevilja bostadsbidrag för låginkomsttagare: allmänt bostadsbidrag, bostadsbidrag för pensionstagare eller bostadsunderstöd för värnpliktiga.

Utkomststöd (Fpa)

Grundläggande utkomststöd avser att trygga utkomsten då inkomsterna inte räcker till för nödvändiga levnadskostnader, en sistahands inkomst. Sjukdom kan vara en orsak till tillfälliga utkomstsvårigheter. Om man har sådana kostnader som det grundläggande utkomststödet inte täcker kan socialbyrån enligt behovsprövning bevilja förebyggande eller kompletterande utkomststöd.

Vård i hemmet

Hemvård och stödtjänster (kommunen)

Kan fås om man på grund av sjukdom eller nedsatt funktionsförmåga behöver hjälp i hemmet för att klara sig. Avgiftsbelagd.

- Hjälp med vardagssysslor (vanligen inte städning).
- Matservice
- Badservice
- Klädvård
- Trygghetstelefon
- Avgiften fastställs enligt inkomster och hjälpbehov
- Mera information från servicehandledningen, tel. 06 7863584.
- I många kommuner finns även privata hemserviceproducenter. Servicesedlar kan fås i vissa situationer, kontakta servicehandledningen.
- Hemvård kan också ges till barnfamiljer (familjearbete)

Hjälpmedel (primärhälsovården)

Utlåning av hjälpmedel sker på medicinska grunder och är avgiftsfri.

Hemsjukvård (hälsovårdscentral)

Hemsjukvården är avsedd för personer över 18 år som p.g.a sjukdom eller nedsatt funktionsförmåga inte har möjlighet att besöka hälsovårdscentralen. Avgiftsbelagd.

Handikappservice (socialbyrån)

Kommunen har skyldighet att ordna tjänster för gravt handikappade.

Subjektiva rättigheter:

- Färdtjänst (18 enkelresor/månad, självrisk samma som bussbiljett)
- Omändringsarbeten i bostad samt redskap och anordningar som hör till bostaden (t.ex. trösklar och duschutrymmen)
- Serviceboende
- Personlig assistans
- Dagverksamhet

Behovsprövade/budgetbundna:

- Stödperson
- Stöd till redskap, anordningar och specialkostnader
- Rehabiliteringshandledning och anpassningsträning
- Läkarintyg ska bifogas

Färdtjänst enligt socialvårdslagen kan beviljas ifall sökanden ej uppfyller kriterierna för beviljande av färdtjänst enligt handikappservicelagen.

Inkomstutredning krävs.

Parkeringstillstånd för handikappade (Traficom)

Traficom (transport- och kommunikationsverket) kan bevilja parkeringstillstånd för gravt handikappade (minst skadeklass 11). Ansökan görs i Traficoms e-tjänst. Ansökan i pappersform kan lämnas in på Ajovarma.

- Tillståndet är personligt och giltigt i högst 10 år
- Läkarintyg ska bifogas
- Man kan ansöka om befrielse från fordonsskatt samtidigt som man ansöker om parkeringstillstånd

Avdrag i beskattningen (skatteförvaltningen)

- Avdrag på grund av nedsatt skattebetalningsförmåga: kan beviljas t.ex. på grund av stora sjukvårdskostnader. Tilläggsuppgifter från skatteförvaltningen
- Invalidavdrag: för personer med bestående invaliditetsgrad (minst 30 %). Tilläggsuppgifter från skatteförvaltningen
- Hushållsavdrag: kostnader för hemvård/städhjälp som köps av privat serviceproducent är avdragbara i beskattningen. Tilläggsuppgifter från skatteförvaltningen.

Rehabilitering

Medicinsk rehabilitering (hälsovårdscentral, sjukhus, Fpa)

Till den medicinska rehabiliteringen hör t.ex. fysio-, ergo-, tal- och psykoterapi, neuropsykologisk rehabilitering, rehabiliteringsperioder i öppen vård eller vid anstalt samt olika hjälpmedel, proteser och peruker.

- Ordinerar från sjukhus eller hälsovårdscentral. Läkaren skriver remiss
- Krävande medicinsk rehabilitering söks från Fpa. Rehabiliteringsplan av vårdande enhet behövs

Yrkesinriktad rehabilitering (Fpa, arbetspensionsanstalt m.fl.)

Yrkesinriktad rehabilitering innefattar t.ex. yrkesmässig rehabiliteringsutredning, arbetsprövning och -träning, utbildning, näringsstöd eller hjälpmedel som pga handikapp behövs för arbete eller studier. Yrkesinriktad rehabilitering söks från Fpa, arbetspensionsanstalter eller försäkringsbranschen, som bekostar rehabiliteringen. Läkarutlåtande B bifogas.

Rehabiliterings- och anpassningskurser (Fpa, patientorganisationer m.fl.)

Rehabiliteringen skall främja funktions- och arbetsförmågan. Anpassningskurser syftar till att underlätta anpassningen till den nya livssituationen som sjukdomen medfört. Ofta kan anhöriga också delta. Läkarutlåtande B behövs.

Patientens rättsskydd

Patientens ställning och rättigheter

Lagen om patientens rättigheter, lagen om patientskada och läkemedelsförsäkringen är avsedda att trygga patienten i vården.

- Patientombudsmannen hjälper och ger råd
- Blanketter för anmälan och anmärkning fås bl.a. på sjukhus och hälsovårdscentraler

Kontaktuppgifter till socialarbetare/-handledare samt patientombudsmän med ansvarsområde hälso- och sjukvård, mental- och beroendevård samt äldreomsorg: fornamn.efternamn @jakobstad.fi
Staden Jakobstad, social- och hälsovårdsverket, PB 111, 68601 Jakobstad

Ann-Britt Victorzon, ansvarig socialarbetare/patientombudsman
Avdelningarna 7, 5, 9, poliklinikerna (förutom fysiatri och neurologi), Mvc
Tfn (06)786 2020

Mirka Johansson, socialarbetare/patientombudsman
Hvc, avdelning 8. Tfn (06)786 1331

Camilla Hatt, tf socialhandledare
Smärtrehab, fysiatriiska polikliniken. Tfn (06) 786 2529

Katrina Grön, socialarbetare
Avd 2 samt neurologiska polikliniken, avd 6. Tfn (06)786 2519

Pia Wikman, socialarbetare
Äldreomsorgen, öppenvård. Tfn (06) 786 3642

Pamela Fors, socialarbetare
Mental- och beroendevården. Tfn (06) 7863315